

REGIONALNA DYREKCJA
OCHRONY ŚRODOWISKA
W POZNANIU

Przedstawienie skali zjawiska wykroczeń i przestępczości przeciwko przyrodzie w skali województwa

Fot. Marcin Karetta

Aleksandra Marciniak

Wydział Ochrony Przyrody
i Obszarów Natura 2000

Akty prawne w zakresie ochrony gatunkowej

- ☐ ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614, z późn. zm.)
- ☐ rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U., poz. 2183)
- ☐ rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. poz.1409)
- ☐ rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. poz.1408)

Wybrane przepisy karne w ustawie o ochronie przyrody

art. 131 pkt 14 – kto bez zezwolenia lub wbrew jego warunkom narusza zakazy w stosunku do roślin, zwierząt lub grzybów objętych ochroną gatunkową – podlega karze aresztu albo grzywny.

art.127 - kto umyślnie narusza zakazy obowiązujące w:

- a) parkach narodowych,
- b) rezerwach przyrody,
- c) parkach krajobrazowych,
- d) obszarach chronionego krajobrazu,
- e) obszarach Natura 2000

oraz kto narusza zakazy obowiązujące w stosunku do:

- a) pomników przyrody,
 - b) stanowisk dokumentacyjnych,
 - c) użytków ekologicznych,
 - d) zespołów przyrodniczo-krajobrazowych
- podlega karze aresztu albo grzywny

REGIONALNA DYREKCJA
OCHRONY ŚRODOWISKA
W POZNANIU

Zgłoszenia naruszeń przepisów o ochronie przyrody

Liczba zgłoszeń w latach 2015-2019 r.

Rok 2019*	➡	25
Rok 2018	➡	19
Rok 2017	➡	23
Rok 2016	➡	12
Rok 2015	➡	25

*stan na 15 listopada 2019 r.

Fot. Marcin Karetta

REGIONALNA DYREKCJA
OCHRONY ŚRODOWISKA
W POZNANIU

informacja o naruszeniu przepisów
o ochronie przyrody

osoba fizyczna/
organizacja
pozarządowa/
inny organ
administracji

RDOŚ

Organ ścigania

osoba fizyczna/
organizacja
pozarządowa/
inny organ
administracji

Organ ścigania

RDOŚ

Organ ścigania

informacja o
zagrożeniu
naruszenia
przepisów o
ochronie przyrody

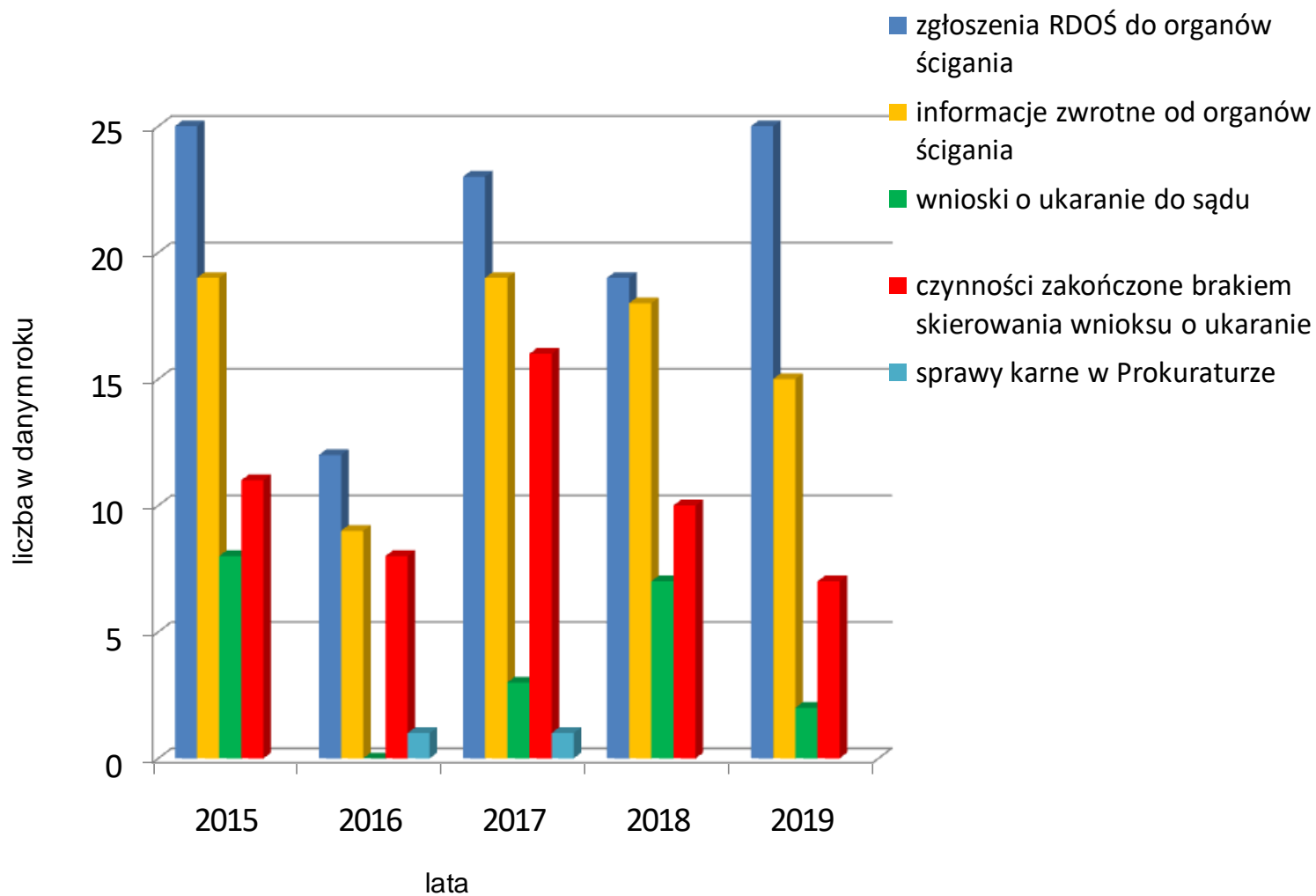
RDOŚ

pismo informujące
i pouczające tzn.
„interwencja”

Organ ścigania

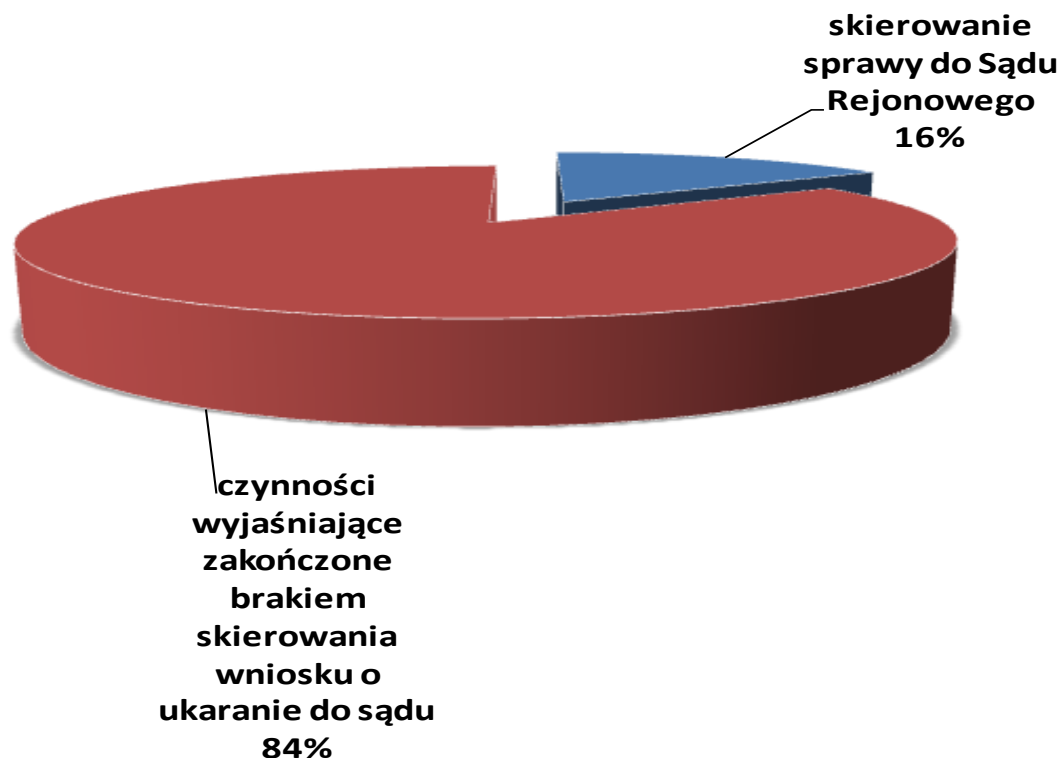
Brak
konieczności
zgłaszania do
organu
ścigania

	Liczba w danym roku				
	2015	2016	2017	2018	2019
zgłoszenia RDOŚ do organów ścigania	25	12	23	19	25
informacje zwrotne do RDOŚ dot. rozpatrzenia sprawy przez organy ścigania	19	9	19	18	15
skierowania spraw do Sądu Rejonowego	8	-	2	7	2
sprawy zakończone brakiem skierowania wniosku o ukaranie do sądu	11	8	16	10	7
kary grzywny w postępowaniu mandatowym	-	-	-	1	4
postępowania karne z uwagi na podejrzenie popełnienia przestępstwa	-	-	1	-	1
inne (np. przekazanie do właściwej komendy policji)	-	-	-	-	1
umorzenia śledztwa przez prokuraturę	-	1	-	-	-

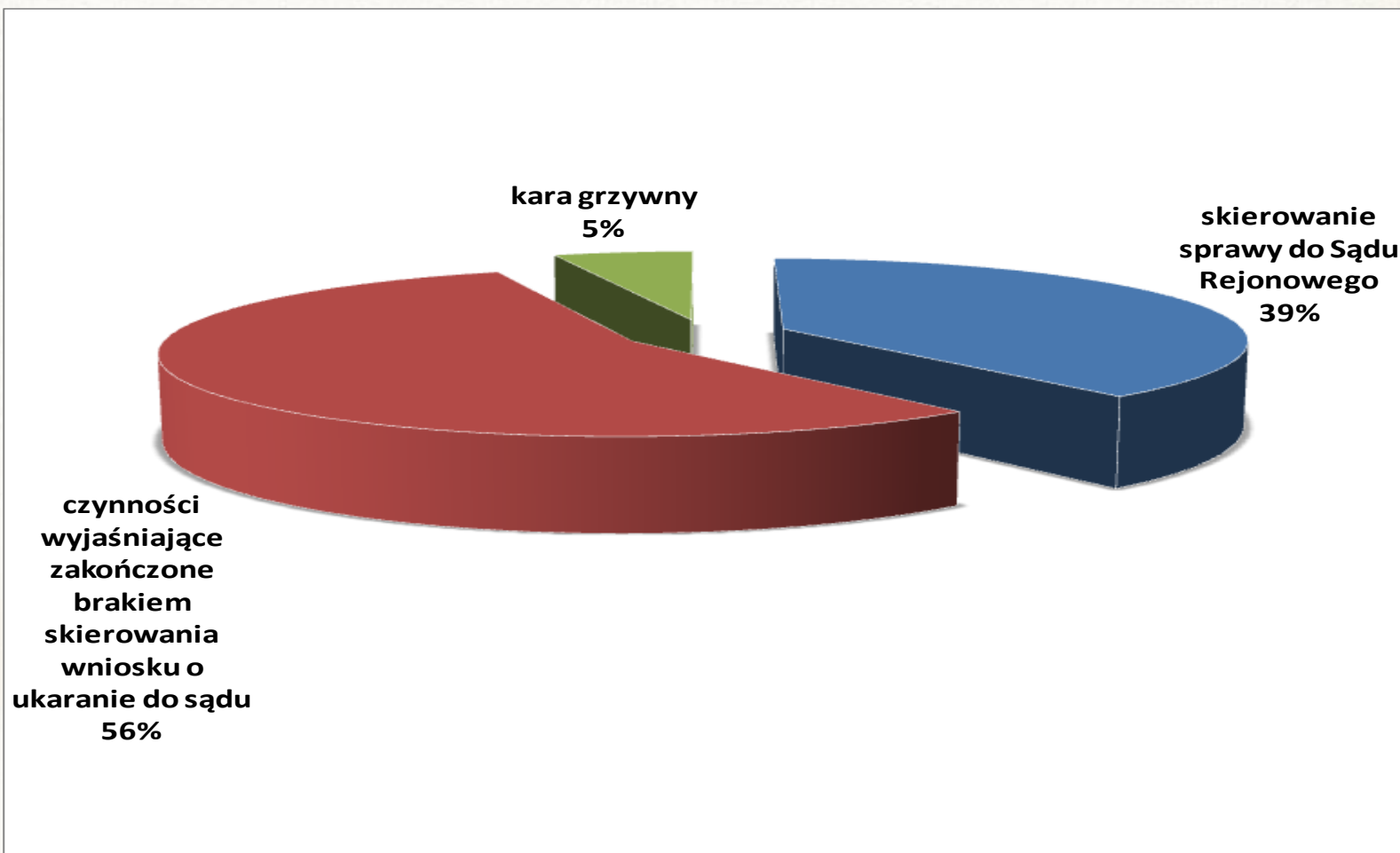

rozstrzygnięcia spraw przez organy ścigania w 2017 r.

Rozstrzygnięcia spraw przez organy ścigania w 2018 r.

Najczęstsze wykroczenia na terenie woj. wielkopolskiego w latach 2015-2019

- ❑ do czynów zabronionych dochodziło najczęściej podczas wykonywania remontów, prac termomodernizacyjnych budynków, zasypywania zbiorników wodnych, czy wycinki drzew
- ❑ większość wykroczeń przeciwko przyrodzie dotyczyła **niszczenia siedlisk oraz gniazd ptaków**
- ❑ dość często – **zabicie** dziko występujących zwierząt gatunków objętych ochroną gatunkową

Fot. Marcin Karetta

Najczęstsze wykroczenia na terenie woj. wielkopolskiego w latach 2015-2019

- ☐ niszczenie gniazd i siedlisk ptaków **na budynkach** – 25%
- ☐ **wycinka** drzew i krzewów, trzcinowiska stanowiących siedliska chronionych gatunków – 15%
- ☐ **zabicie** osobników chronionych gatunków zwierząt – 10,5%
- ☐ **niszczenie siedlisk**, żeremi, tam, płoszenie bobra europejskiego – 10,5%
- ☐ zniszczenie siedlisk ptaków, płazów, gadów, ryb poprzez **zasypanie zbiorników wodnych** – 9,6%

Inne pojedyncze przypadki wykroczeń:

- zniszczenie siedlisk i zabicie osobników **mrówek**
- zniszczenie siedlisk **pachnicy dębowej**
- niszczenie siedlisk, schronień i zimowisk **nietoperzy**
- zniszczenie siedlisk **roślin i grzybów**
- niszczenie hałd ziemi z gniazdami **brzegówek**
- **płoszenie ptaków**
- **chwytywanie i przetrzymywanie** ptaków bez zezwolenia
- naruszenie zakazów w **rezerwacie przyrody**
- naruszenie zakazów w **parku krajobrazowym**
- naruszenie zakazów na terenie **obszaru chronionego krajobrazu**
- naruszenie zakazów w **strefach ochrony ptaków**

Wnioski

1. Naruszenia przepisów o ochronie przyrody - **głównie wykroczenia** - kierowane na policję
2. Większość wykroczeń przeciwko przyrodzie dotyczyła naruszenia zakazów obowiązujących w stosunku do chronionych gatunków zwierząt – głównie ptaków
3. Coraz częściej – informacje zwrotne od ogranów ścigania
4. Na stosunkowo niski odsetek spraw trafiających do sądu, duży wpływ mają takie okoliczności jak **trudności w zebraniu danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia** czynu zabronionego oraz **wykrycie sprawcy**
5. Duże znaczenie dla przebiegu i sposobu zakończenia postępowań w sprawach o wykroczenia przeciwko przyrodzie ma rozwijanie współpracy między RDOŚ a organami ścigania
6. W dalszym ciągu konieczność podnoszenia świadomości przyrodniczej

REGIONALNA DYREKCJA
OCHRONY ŚRODOWISKA
W POZNANIU

Dziękuję za uwagę

Fot. Marcin Karetta